

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (46)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 9 від 18 квітня 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(46) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 170с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2024

ЗМІСТ

ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ «Зберігаючи традиції крізь віки».....	5
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР, Вінниця влітку 1943 року.	8

ДОСЛІДЖЕННЯ З ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БЕЛЯЄВ ПАВЛО, New Zealand English as a distinct first-language variety of the English language.....	15
KYLYVNYK VICTORIA, KOLIESNIKOVA IVANNA, Numeral and its peculiarities in modern English.....	18
КУШНІР АЛІНА, КОСА ЄЛИЗАВЕТА, Cockney dialect in the formation of the image and identity Adele.	23
КУШНІР АЛІНА, КРИВЕНКО ЮЛІЯ, The Scottish English accent in the film «BRAVE HEART».....	29
КУШНІР АЛІНА, СЛЮСАР МАРИНА, The role of word stress in the English language.....	32
КУШНІР АЛІНА, ПІДВИСОЦЬКА ХРИСТИНА, The importance of English as a global language.....	36
LEBED YULIA, KYLYVNYK VICTORIA, TURCHYN TETIANA, Integrated lesson of the language-literary course and its functions.	39
КУШНІР АЛІНА, ТИМОШЕНКО ВАДИМ, The main factors of influence on Canadian English formation.	43
КИЛИВНИК ВІКТОРІЯ, ВАРИЧ АННА, Аналіз синонімічних рядів прикметників, що позначають людські якості героїв роману Дж.Остін «Гордість та упередження». Стилiстична функція таких прикметників.	47
ЗІНЧЕНКО СНІЖАНА, Вербалізація концепту HOME/HOUSE в романі «Гордість і упередження» Джейн Остін.....	50
МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, ПАНЧЕНКО МИРОСЛАВА, Відображення сучасних реалій у лексичному складі англійської мови.	51
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, СОЛДАТОВА ВІКТОРІЯ, Топоніми війни: дерусифікація українських географічних назв.	55

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, КОРНІЄЦЬ ЛІЛІЯ, Казкотерапія як метод розвитку мовлення дітей дошкільного віку.	59
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ДЗЮБА ТЕТЯНА, Теоретичні аспекти й сучасні підходи до формування лексичної компетентності учнів на уроках української мови.....	62
МАЗУР ТЕРЕЗА, Сучасні підходи до формування пунктуаційної компетентності майбутніх учителів-філологів.	65
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, МУКОСЄЄВА АЛЬОНА, Етапи формування іншомовної лексичної компетентності.	71
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ВАСИЛЕНКО ЮЛІЯ, Активна пошукова діяльність у процесі виконання творчих завдань під час вивчення ліричних творів на уроках української мови як запорука ефективного розвитку мовлення та мислення здобувачів початкової освіти.	76
СОРОЧАН АЛІНА, ГЛУХЕНЬКА ВІКТОРІЯ, Можливості використання штучного інтелекту на уроках зарубіжної літератури.	81
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, ПОЛІЩУК ІННА , Web-квести як засіб підвищення мотивації учнів в умовах дистанційного навчання.	86

СОРОЧАН АЛІНА, ІЛЬЧЕНКО АНЖЕЛА, Читання як стратегія: досвід філологічного факультету КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».....	91
---	-----------

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ТВЕРДОХЛІБ НАТАЛІЯ, МОРОЗ ДАРИНА, Виховні можливості фольклору у моральному вихованні учнів початкових класів.	99
ХОМІЩЬКА НАТАЛІЯ, ПШЕНИЧУК НАТАЛІЯ, Естетичне виховання дітей засобами образотворчої діяльності.	103
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ГУЗОВСЬКА СОФІЯ, Шляхи розвитку фантазії та мислення здобувачів початкової освіти на уроках української мови.	106
ТОКАР ЛЮБОВ, КОЛЬЧЕНКО МАРІЯ, Українська народна іграшка як засіб сучасного виховання дітей раннього та дошкільного віку.	110
МЕЛЬНИК СВІТЛАНА, Особливості музичного заняття з основ музичного інструменту у ВНЗ.	112
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, КОЗАКЕВИЧ АНАСТАСІЯ, З досвіду впровадження «Методичних рекомендацій щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах освіти України».	117
ТОКАР ЛЮБОВ, ПИЛЯВЕЦЬ ТЕТЯНА, Засоби казки як закономірності морального виховання дітей раннього та передшкільного віку.	120
ФЕДОРЧУК СВІТЛАНА, Громадянське виховання засобами музики як важливий компонент сучасної системи освіти в Україні.....	124
МЕЛЬНИК ГАЛИНА, ЦВИК СОФІЯ, Творча діяльність дошкільників як засіб формування музичних здібностей.	128
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ГУМЕНЮК ІРИНА, Сензитивні періоди розвитку дитини та їх вплив на всебічний розвиток дитини. Проблематика раннього білінгвізму.	132
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ХИЖУК НАТАЛІЯ, Вплив сімейного середовища на розвиток дитини.	140
ЧОРНА НАТАЛІЯ, КОВАЛЬЧУК ЛЕСЯ, Розвиток образного мислення школярів засобами сприймання та інтерпретації музичних творів.	145

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БАБІЙ АЛЛА, Активізація креативних якостей здобувачів освіти у процесі вивчення літератури (на прикладі аналізу роману І. Багряного «Тигролови»).	150
ВАСИЛЕВИЧ ІННА, Стилїстика дієслівної метафори в поезії Олександра Олеся.	154
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, Особливості різних видів рецензій як провідного жанру сучасної літературної критики.	157
МОВЧАН ЛАРИСА, ГОРДІЄНКО ВІТАЛІЙ, Культуро-специфічна лексика та художній текст.	161

РЕЗУЛЬТАТИ IV-ГО РЕГІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ «Podilia Thinks Global»	165
--	------------

ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»...171	
---	--

- Формування моральних цінностей: фольклор закладає в учнів основи моральних цінностей, таких як доброта, чесність, милосердя, справедливість, патріотизм.
- Розвиток моральних почуттів: фольклор допомагає розвивати в учнів моральні почуття, такі як любов, дружба, співчуття, милосердя.
- Формування моральних якостей: фольклор сприяє формуванню в учнів моральних якостей, таких як відповідальність, працелюбність, ініціативність, доброта.

Використання дитячого фольклору у моральному вихованні учнів початкових класів має бути доцільним та продуманим. Важливо вибрати правильні дитячі фольклорні твори, які відповідають віковим особливостям дітей та сприяють формуванню у них позитивних моральних якостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Аболіна Т. Цінності моралі. Т. Аболіна. Філософський енциклопедичний словник. Київ: Абрис, 2002. 744 с.
2. Беспрокова І. Український дитячий фольклор і його використання в навчальній літературі. Рідні джерела. 2012. № 2. С. 7–14.
3. Дзюбишина-Мельник Г. Фольклор і українська дитина. Шкільний світ. 2011. № 47. С. 2.
4. Національна Доктрина освіти України у ХХІ столітті. Педагогічна газета. 2001. № 7
5. Русова С. Використовуючи учнівську творчість. Початкова школа. 1998. № 10. С. 49.
6. Семеног О. У пам'яті народу. Як то давно було. Вересень, перекази, байки, бувальщини, білиці та притчі Закарпаття у записах І. Сечька. Ужгород: Закарпаття, 2003. С. 5–22.
7. Топорова І. Ідея народності у вихованні: (за творами К.Д. Ушинського та Ф.А.Б. Дістервега). Рідна школа. № 3. 2004. С. 66–67.

*Стаття надійшла до редакції
12 лютого 2024 р.*

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 373.2.015.31:111.852:73\76

ХОМІЦЬКА НАТАЛІЯ,

спеціаліст вищої категорії

факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КВЗО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

ПШЕНИЧУК НАТАЛІЯ,

здобувачка освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

Анотація: *Перші враження про безмежний, складний та загадковий навколишній світ дитина отримує у дошкільному віці. За словами Якуша Корчака, вона прагне створити у ньому свій світ дитинства, добра і краси, своєрідним мікроскопом реального світу. Вихователі та батьки допомагають дитині знайти, відчутти і зрозуміти красу навколишнього середовища, а через мистецтво художньої праці глибше усвідомити все, що її оточує: природу, предмети, працю людини і її духовні надбання. Краса нерозривна з добротою, вона облагороджує життя, надихає на добрі справи.*

Ключові слова: *творча особистість, естетика, естетичне виховання, засоби творчості, розвиток, формування, здібності.*

Введення дитини в світ краси і гармонії є важливим завданням естетичного виховання. Сучасний світ творчості дещо відрізняється від тих стереотипів, які займають місце у ряді характеристик мистецтва наших поколінь у минулому. Творча людина – це людина

відкрита, щаслива і по-своєму дивакувата. Дивакувата у хорошому розумінні слова. І все це лише тому, що вона здатна бачити усю красу Всесвіту, сміливо та на повну насолоджуватись нею. Поряд з такою творчою особистістю завжди хочеться дихати на повні груди. Але, як розвивати ці якості у маленької людини, яка лише починає свій творчий шлях.

Постановка проблеми. Одна з освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти «Дитина у світі мистецтва» [1] засвідчує, що належний і оптимальний рівень соціально-особистісного розвитку дитини може бути забезпечений за допомогою формування в неї відчуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвитку творчих здібностей, формування, з-поміж інших, художньо-продуктивних навичок. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної й художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу і продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ і форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання. З огляду на це, особливого значення набуває питання розвитку в дітей раннього і дошкільного віку креативних здібностей та формування творчого ставлення до життя.

Виклад основного матеріалу: Вплив образотворчої діяльності на художньо-естетичний розвиток дошкільника досліджували такі філософи, як Ю. Борєв, М. Каган, М. Ліфшиць, В. Разумний, В. Скатерщиков, Л. Тодоров, В. Шестаков та інші, психологи Б. Ананьєв, Д. Богоявленська, Л. Виготський, О. Пономарьов, Б. Теплов, Дж. Гілфорд, А. Маслоу, К. Роджерс, П. Торенс, педагоги і практики (Н. Ветлугіна, Р. Жуковська, Н. Карпінська, Т. Казакова, Т. Комарова, О. Сакуліна, Є. Фльоріна. Також вирішення проблеми розвитку художньо-естетичних здібностей розкрито в роботах С. Істоміної, Г. Колеснікової, Л. Машковцевої та інших. Одним із факторів естетичного виховання є комплексний підхід до його організації. Більше таких можливостей виявлено у поєднанні образотворчої діяльності з мовленнєвою (А. Богуш, Н. Гавриш та інші), літературною (О. Верпрєва, Г. Савостіна, О. Мурзакова та інші), театралізованою (М. Ермолаєва, О. Трусова), музичною (С. Козирєва, С. Зирянова), ознайомленням дітей з природою (Й. Янакієва). Та все ж питання залишається відкритим. Тому, ми з великим бажанням і натхненням взялись досліджувати дану тему.

Важливе значення в естетичному розвитку старших дошкільників має розвиток уяви, яка забезпечує формування естетичних переживань і творчої діяльності дитини. На перших порах уява поширюється на зовнішні дії з предметами, створює образ не до його втілення, а в процесі діяльності. Згодом формуються форми мислення творчої активності: діти створюють образ у своїй уяві перед втіленням його у малюнку чи грі.

Формування естетичного переживання охоплює розвинені емоції, роботу мислення та уяви, потребу в естетичній діяльності. Введення дитини до світу краси й гармонії є важливим завданням естетичного виховання. Дорослий допомагає дитині знайти, відчутти і зрозуміти красу поезії, музики, живопису, а через мистецтво - глибше осягнути все її довкілля: природу, предмети, взаємини, а також працю, духовні надбання.

Одним з ефективних та незамінних засобів розвитку дитячої творчості є мистецтво з його розмаїттю, неповторним світом, здатним зворушувати душу, пробуджувати творчу активність, розвивати психічні пізнавальні процеси, виховувати повагу до культурних надбань тощо. Саме тому, серед пріоритетних напрямів освітньої роботи в сучасному дошкільному навчальному закладі чільне місце посідає забезпечення достатнього рівня художньо-естетичного та креативного розвитку особистості у процесі специфічних дитячих видів образотворчої діяльності.

Накопичені вітчизняними та іноземними дослідниками факти дозволяють припустити, що художньо-естетична діяльність дитини позитивно впливає на розвиток інтелектуальних та творчих здібностей. Таким чином, залучення до мистецтва є потужним засобом впливу на становлення та розвиток особистості [3].

У наш час проблема художньо-естетичного виховання в розвитку особистості, формування її естетичної культури - одне з пріоритетних завдань дошкільної освіти. Існують різні визначення поняття «художньо-естетичного виховання», але розглянувши лише деякі з них, можна виділити основні положення, що вказують на його сутність. Отож, навчити дитину сприймати навколишній світ у його красі, милуватися всім, що навколо тебе, відтворювати ті об'єкти, які спостерігаєш, формувати художній смак і, нарешті, навчити відтворювати дійсність, але зі своїм творчим і неповторним баченням є важливим аспектом і тим завданням, яке стоїть перед вихователем чи педагогом дошкільного закладу.

Є кілька видів діяльності при вихованні художньо-естетичних смаків. Дітей обов'язково треба знайомити з художніми творами, вони мають знати історію мистецтвознавства і головне – це художня творчість. Але, кожна дитина є індивідуальна, особлива і неповторна, тому, і підхід до кожного свій. Педагог має відчувати атмосферу в кімнаті, враховувати психологічні та вікові особливості дошкільнят, їх бажання та вподобання. Хтось добре засвоює матеріал, коли слухає, інша категорія дітей краще засвоює ту ж саму інформацію, коли працює зорове сприйняття. Тому, треба добре продіагностувати кожного учасника освітнього процесу і надати можливість кожному насолоджуватись процесом художнього відображення дійсності. Адже, сам процес має набагато більше значення ніж результат роботи. На практиці переконуємось, що ті емоції та ті враження від творчого процесу запускають безліч потрібних людині процесів. По –перше, і найважливіше – це можливість відключитись від реальних переживань та турбот, можливість поринути у стан спокою і комфорту, досліджень та відкриттів.

Висновки: Підсумовуючи вище викладений матеріал, можемо стверджувати, що методи арт-терапії у зображувальній діяльності і є тим рятівником, що допомагає розкрити багато питань та дитячих проблем, а також, є ефективним методом розвитку естетичного виховання дошкільників. Досвідчені педагоги знають, як саме виявити та подолати кризову ситуацію у дітей, не викликаючи підозри та не створюючи атмосфери тиску і відчуття, що тебе досліджують. Саме такими методами та прийомами образотворчості користуються сучасні психологи. І доволі успішно. Діти можуть обирати собі матеріал для відтворення, користуватись улюбленими техніками та створювати реальні і фантастичні образи. Під час такого виконання робіт у дошкільників розвиваються абсолютно усі психологічні процеси, а саме: мислення, уява, увага, пам'ять, фантазія, спостережливість, самостійність, творчість, креативне мислення, посидючість, інтерес до отримання результату, вміння відтворювати побачене, творчо виконувати поставлене завдання та інше. Ну і, звичайно, цей процес керується естетичними характеристиками, що включає красу, насолоду, особливі тонкощі творчого процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Базовий компонент дошкільної освіти: затверджено наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.05.2012 р. № 615. *Дошкільне виховання*. 2012. № 7. С. 4-19.
2. Борщ Р.М. Радість творчості: програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
3. Кожевнікова Т. Разом малюємо - мовлення активізуємо. *Палітра педагога*. 2018. № 2. С. 13-17.

Стаття надійшла до редакції 16 березня 2024 р.